

kopie - oryginał w Archiwum Zakładowym NT

A-1129

I N S T Y T U T T U R Y S T Y K I

O D D Z I A Ł W K R A K O W I E

Z Y G M U N T K R U C Z E K

B A D A N I A A N K I E T O W E T U R Y S T Ó W P O L O N I J N Y C H W K R A K O W I E

(c z ę ś ć I I)

Praca planowa CPBP 08.06

II.10 wykonana pod kierunkiem

doc. dr hab. Janusza Zdebskiego

K R A K Ó W 1 9 9 1

S P I S T R E S C I

1. WPROWADZENIE.....	3
2. CZYNNIKI DETERMINUJĄCE CZAS POBYTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ PRZYJAZDÓW DO POLSKI TURYSTÓW POLONIJNYCH.....	5
3. DEKLAROWANIE PONOWNEGO PRZYJAZDU DO POLSKI A WIEK I SYTUACJA FINANSOWA BADANYCH.....	9
4. ZRÓZNICOWANIE ODCZUCIA WIELKOŚCI KOSZTÓW POBYTU W POLSCE W ZALEŻNOŚCI OD KRAJU ZAMIESZKANIA RESPONDENTÓW.....	11
5. UWAGI I WNIOSKI KOŃCOWE.....	13
SPIS TABEL.....	14
SPIS RYSUNKÓW.....	14
L I T E R A T U R A P R O B L E M U.....	25
A N E K S.....	28
WZORY ANKIETY [wersja polska i angielska]	

S P I S T R E S C I

1. WPROWADZENIE.....	3
2. CZYNNIKI DETERMINUJĄCE CZAS POBYTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ PRZYJAZDÓW DO POLSKI TURYSTÓW POLONIJNYCH.....	5
3. DEKLAROWANIE PONOWNEGO PRZYJAZDU DO POLSKI A WIEK I SYTUACJA FINANSOWA BADANYCH.....	9
4. ZRÓZNICOWANIE ODCZUCIA WIELKOŚCI KOSZTÓW POBYTU W POLSCE W ZALEŻNOŚCI OD KRAJU ZAMIESZKANIA RESPONDENTÓW.....	11
5. UWAGI I WNIOSKI KONCOWE.....	13
SPIS TABEL.....	14
SPIS RYSUNKÓW.....	14
L I T E R A T U R A P R O B L E M U.....	25
A N E K S.....	28
WZORY ANKIETY [wersja polska i angielska]	

1. WPROWADZENIE

Celem podjętych badań nad turystyką etniczną w ramach Centralnego Programu Badań Podstawowych 08.06 było m.in. uzyskanie możliwie wszechstronnych informacji o charakterze, rozmiarach i motywach turystyki polonijnej. Efektem prowadzonych badań mają być sformułowania konkretnych wskazań pozwalających w optymalny sposób organizować promocję, akwizycję, recepcję turystów polonijnych. W tym celu należy poznać podstawowe potrzeby turystów polonijnych związane z przyjazdem i pobytem w "starym kraju".

Zawarte w niniejszym opracowaniu materiały są omówieniem wyników ankiety rozprowadzonej wśród turystów pochodzenia polonijnego przyjeżdżających do Krakowa. Ograniczone środki finansowe i krótki okres realizacji zadania badawczego jest przyczyną stosunkowo niewielkiej (na tym etapie badań) próby ankietowanych - 178 osoby.

W części I raportu (BADANIA ANKIETOWE TURYSTÓW POLONIJNYCH W KRAKOWIE. cz. I., A. Król-Jeżabek, Z. Kruczek. Oddział IT, Kraków 1990) z przeprowadzonych badań omówiono metodę badań, konstrukcję narzędzia badawczego (ankiety), opisano cechy demograficzne badanej populacji (struktura wg wieku, płci, wykształcenia, zamożności, forma przyjazdu, kraj zamieszkania) a także częstotliwość przyjazdów do Polski i czas pobytu w naszym kraju ankietowanych. Osobny rozdział poświęcono motywom przyjazdu do Polski oraz motywom, które skłoniły turystów do odwiedzenia Krakowa. Odrębnym zagadnieniem była analiza wydatków turystów polonijnych w Polsce oraz porównanie kosztów pobytu w Polsce i kraju zamieszkania.

Część II raportu zawiera wybrane korelacje z z badań ankietowych. Starano się przy ich pomocy określić czynniki determinujące częstotliwość przyjazdu do Polski, czas pobytu w naszym kraju a także różnicowanie się opinii o kosztach pobytu w Polsce w zależności np. od kraju zamieszkania. Do tej części raportu dołączono diagramy ilustrujące prezentowane zagadnienia zarówno w części I jak i II. Całość raportu kończą uwagi i wnioski odnośnie dalszego programu badań.

2. CZYNNIKI DETERMINUJĄCE CZAS POBYTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ PRZYJAZDÓW DO POLSKI TURYSTÓW POLONIJNYCH

Ekonomiczne efekty recepcji ruchu turystycznego zależą w dużym stopniu od czasu pobytu turystów w docelowym regionie (państwie). Mając to na uwadze postawiono pytanie od czego zależy czas pobytu turysty polonijnego w Polsce. Oprócz motywacji przyjazdów - często cel określa bezpośrednio czas pobytu np. załatwianie spraw handlowych, pielgrzymka ważnym czynnikiem okazał się kraj zamieszkania. Bardzo wyraźne różnice zaznaczają się między turystami z USA - (tabela 1) - prawie połowa tej grupy osób przebywa w Polsce od 11- 22 dni a innymi krajami - gdzie średni czas pobytu jest krótszy (prawie połowa badanych mieszka w przedziale 6 - 10 dni).

Zdajemy sobie sprawę, że w wypadku turystów mieszkających "u rodziny" (badania ankietowe były przeprowadzone wśród turystów zamieszkujących w hotelach) wskaźnik długości pobytu w Polsce będzie znacznie dłuższy. Hotele wyższego standardu tj. Orbisowskie są drogie (relatywnie do poziomu usług) co rzutuje na czas pobytu zarówno grup turystów polonijnych jak i osób indywidualnie podróżujących.

Tabela 1. Kraj zamieszkania a czas pobytu w Polsce

Kraj zamieszkania	Czas pobytu w Polsce									
	do 6		6 - 10		11 - 20		21 - 30		> 30	
respondentów		%		%		%		%		%
U. S. A.	13	15.1	20	23.3	46	53.5	3	3.5	4	4.6
W. Brytania	5	7.9	28	44.4	19	30.2	8	12.7	3	4.8
Inne kraje	5	17.9	12	42.9	6	21.4	3	10.7	2	7.1

źródło - badania własne

Kraj zamieszkania - a zwłaszcza różróżnienie turystów na zamieszkujących kraje europejskie i USA wpływa również najbardziej na częstotliwość przyjazdów do Polski. Relacje te przedstawia tabela 2. Turyści z USA - ze względu na odległość i znaczne koszty podróży lotniczej rzadko powtarzają swoje przyjazdy do Polski. Prawie trzy czwarte turystów z USA po raz pierwszy odwiedziło nasz kraj, z Wielkiej Brytani już jedna trzecia z pozostałych krajów europejskich tylko 17%. Analogicznie turyści z Wielkiej Brytani i innych krajów Europy częściej przyjeżdżają do Polski - co druga osoba odwiedza nasz kraj już trzeci raz.

Tabela 2. Kraj zamieszkania a częstotliwość przyjazdów do Polski

LP	Kraj zamieszkania respondentów	Liczebność wizyt w Polsce					
		pierwsza		druga		trzecia *	
		%		%		%	
1	U. S. A.	63	72.4	10	11.5	14	16.1
2	W. Brytania	22	34.9	11	17.5	30	47.6
3	Inne kraje	5	17.9	9	32.1	14	50.0

źródło - badania własne

W ciekawy sposób rozkłada się częstotliwość przyjazdów do Polski w badanej zbiorowości w zależności od wieku respondentów. Osoby najstarsze (ponad 60 lat) dominują w grupie turystów przyjeżdżających po raz pierwszy, zanotowano ich tu prawie 70% (tabela 3). Świadczy to o niskiej aktywności turystycznej starszej generacji Polonii. Zdecydowanie najaktywniejsza - najczęściej korzystająca z wyjazdów turystycznych do Polski jest młodsza Polonia.

Tabela 3. Częstotliwość przyjazdów do Polski a wiek

LP	Wiek respondentów	Liczebność wizyt w Polsce					
		pierwsza		druga		trzecia *	
			%		%		%
1	do 20 lat	1	33.3	-	-	2	66.6
2	20 - 40	20	41.7	11	22.9	17	35.4
3	41 - 60	33	44.0	15	20.0	27	36.0
4	ponad 60	36	69.2	4	7.7	12	23.1

źródło - badania własne

Częstotliwość przyjazdów do Polski wiązać też należy z celami podróży. Wielokrotne podróże wykazują osoby, który jako główny cel przyjazdu do naszego kraju obrały sobie odwiedziny krewnych (50% deklarowała obecną podróż jako trzecią). Zbliżone są odpowiedzi uczestników kongresów oraz osób przyjeżdżających w celach religijnych. Po raz pierwszy przyjeżdżające osoby podawały jako cel wizyty interesy (57%), oraz te które znalazły się w Polsce, ponieważ organizator wycieczki taką ułożył trasę (77%). Pomijamy w tej analizie cel studia - ze względu na liczebność odpowiedzi (1 osoba).

Tabela 4. Częstotliwość przyjazdów do Polski a cel przyjazdów

LP	Cel przyjazdu respondentów	Liczebność wizyt w Polsce					
		pierwsza		druga		trzecia *	
			%		%		%
1	krewni	18	24.0	19	25.3	38	50.7
2	interesy	12	57.2	2	9.5	7	33.3
3	kongresy	3	60.0	-	-	2	40.0
4	studia	1	100.0	-	-	-	-
5	religia	2	66.6	-	-	1	33.3
6	sport	-	-	1	100.0	-	-
7	odwiedziny	32	74.4	4	9.3	7	16.3
8	program wyc.	14	77.8	2	11.1	2	11.1
9	inne	8	72.7	2	18.2	1	9.2

źródło - badania własne

W ciekawy sposób, odwrotnie niż zakładano układają się relacje pomiędzy liczebnością wizyt w Polsce a sytuacją finansową badanych. Okazuje się, że osoby najlepiej sytuowane (autoocena) w 70% przybywały do Polski po raz pierwszy, a osoby óyjące na poziomie poniżej średniego prawie w 60% deklarowały trzecią podróż do Polski. Prawdopodobnie osoby bardzo dobrze sytuowane zajęte były pomnażaniem swoje majątku i nie miały czasu na wyjazd do kraju rodzinnego. Relacje te przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Sytuacja finansowa a liczebność wizyt w Polsce

LP	Sytuacja finansowa respondentów	Liczebność wizyt w Polsce					
		Pierwsza		Druga		3 i więcej	
			%		%		%
1	b. dobra	25	69.4	1	2.8	10	27.8
2	dobra	31	54.4	8	14.0	18	31.6
3	średnia	27	41.5	15	23.1	23	35.4
4	poniżej śred.	2	16.7	3	25.0	7	58.3
5	trudno ocenić	5	83.3	1	16.7	-	-

źródło - badania własne

3. DEKLAROWANIE PONOWNEGO PRZYJAZDU DO POLSKI A WIEK I SYTUACJA FINANSOWA BADANYCH

Organizatorzy badań przyjęli założenie, że sytuacja finansowa będzie jednym z czynników warunkujących ponowną podróż do Polski. Relację tę przedstawia tabela 6. Osoby najlepiej sytuowane zdecydowanie (72%) twierdzą, że przyjadą jeszcze do naszego kraju, reszta w tej grupie jeszcze nie wie, ale nikt nie wykluczał ponownej podróży. Osoby, które zdecydowane są, że nie przyjadą do Polski ponownie są w zdecydowanie niewielkim procencie i skupione w grupach o średnim i poniżej średniego poziomu finansowego (8%).

Mając na uwadze taki rozkład odpowiedzi, należy wnioskować, że jednak nie sytuacja finansowa a raczej względy emocjonalne, towarzyskie decydują o podejmowaniu decyzji o ponownym przyjeździe do Polski.

Tabela 6. Sytuacja finansowa a deklaracje odnośnie ponownego przyjazdu do Polski

LP	Sytuacja finansowa respondentów	Deklaracje ponownego przyjazdu do Polski					
		TAK	%	NIE	%	NIE WIE *	%
1	b. dobra	26	72.2	-	-	10	27.8
2	dobra	41	71.9	2	3.5	14	24.6
3	średnia	42	64.6	2	3.1	20	32.3
4	poniżej śred.	11	91.6	1	8.4	-	-
5	trudno ocenić	2	33.3	-	-	4	66.7

źródło - badania własne

Bardziej wyraźny związek istnieje pomiędzy wiekiem badanych a ich zamiarem powtórnego przyjazdu do Polski. Osoby młodsze - tj. do 40 roku życia są bardziej zdecydowane na ponowny przyjazd (od 66 do 83%) najmniejsze zainteresowanie kolejną podróżą jest natomiast w grupie osób liczących ponad 60 lat (tylko 55%). Proporcje te przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Wiek a deklaracje odnośnie ponownego
przyjazdu do Polski

LP	Wiek respondentów	Deklaracje ponownego przyjazdu do Polski					
		TAK	%	NIE	%	NIE WIE *	%
1	do 20 lat	2	66.7	1	33.3	-	-
2	21 - 40	40	83.3	-	-	8	16.7
3	41 - 60	53	71.6	3	4.1	18	24.3
4	ponad 60 lat	29	55.8	1	1.9	22	42.3

źródło - badania własne

4. ZROZNICOWANIE ODCZUCIA WIELKOSCI KOSZTOW POBYTU W POLSCE W ZALEZNOSCI OD KRAJU ZAMIESZKANIA RESPONDENTOW

W ankiecie proszono turystów o ocenę - czy pobyt w Polsce jest dla nich droższy, tańszy, czy utrzymuje się na tym samym poziomie co w ich kraju zamieszkania. Odpowiedzi na to pytanie w zależności od kraju zamieszkania przedstawia tabela 8. Okazuje się, że turyści z USA twierdzą, że urlop w Polsce kosztuje ich więcej - należy sądzić, że koszt przelotu do Europy czyni właśnie "zamorski urlop" droższy. Turyści z Wielkiej Brytanii w 42% uważają, że Polska jest dla nich tańsza jako miejsce spędzania urlopu (Uwaga! ankiety przeprowadzano w 1990 roku, obecnie ceny usług turystycznych i żywności uległy znacznym podwyżkom). Turyści z innych krajów są prawie równomiernie podzieleni na trzy części w przekonaniu o takich samych, mniejszych lub większych kosztach urlopu w Polsce.

Tabela 8. Kraj zamieszkania a koszt urlopu w nim spędzonego
w relacji do kosztów wizyty w Polsce

LP	Kraj zamieszkania respondentów	Koszt urlopu w swoim kraju a w Polsce					
		Mniej		Więcej		Tyle samo	
			%		%		%
1	U. S. A.	34	39.5	39	45.3	13	27.8
2	W. Brytania	42	66.7	7	11.1	14	22.2
3	Inne kraje	9	32.1	9	32.1	10	35.8

źródło - badania własne

Ostatnia kwestia w analizie wyników badań to ocena, które koszty są najwyższe dla turystów, biorąc pod uwagę również ich kraj zamieszkania. Dla turystów z USA najbardziej kosztowna jest podróż (76%) i noclegi (23%). Dla turystów z Wielkiej Brytanii podobnie (odpowiednio 74% i 14%) - choć w mniejszym nasileniu. Dla turystów z innych krajów europejskich podróż nie jest już takim problemem finansowym - w grupie największych wydatków znalazły się noclegi (41%) oraz żywienie (6.%).

Tabela 9. Kraj zamieszkania a najwyższe koszty związane z wizytą w Polsce

	Kraj zamieszkania	Najwyższe koszty związane z wizytą w Polsce													
LP	respondentów	podróż	%	noclegi	%	żywienie	%	komunik.	%	zakupy	%	prezenty	%	inne	%
1	U. S. A.	66	76.7	20	23.2	10	11.6	1	1.2	10	11.6	14	16.3	6	7.0
2	W. Brytania	47	74.6	9	14.2	5	7.9	2	3.1	19	30.1	8	13.0	3	4.7
3	Inne kraje	2	6.8	12	41.4	1	6.8	1	3.4	7	24.1	6	20.7	1	3.4

źródło - badania własne

5. UWAGI I WNIOSKI KONCOWE

Przedstawione w części I i II wyniki badań są wstępną analizą uzyskanych efektów ankietyzacji turystów polonijnych przyjeżdżających do Krakowa. Biorąc pod uwagę stosunkowo niski zwrot ankiet zaplanowano powtórzenie badań ankietowych w 1991 roku i połączenie obydwu zbiorów dla celów analizy ostatecznej. Po zakończeniu badań ankietowych oraz zebraniu niezbędnych materiałów empirycznych sporządzony zostanie raport końcowy z tematu "Turystyka etniczna".

Mając na uwadze aktualny stan badań w planie działalności badawczej Instytutu Turystyki na 1991 rok sformułowano temat "Turystyka etniczna". Przewiduje on realizację (do końca 1991 roku) następujących zadań badawczych:

1. Charakterystyka aktualnego stanu i perspektywy rozwoju turystyki polonijnej (ze szczególnym uwzględnieniem Krakowa),
2. Analiza rozmiarów turystyki polonijnej (wielkość, struktura, sezonowość),
3. Bariery i stymulatory rozwoju turystyki polonijnej (koszty, baza),
4. Charakterystyka turystów (motywy przyjazdów, oczekiwania, próba typologii turystów polonijnych),
5. Kraków jako centrum turystyki polonijnej.

Oczekuje się, że efekty tych badań zostaną wykorzystane w praktyce dla intensyfikacji turystyki polonijnej, poprawy systemu informacji o promocji a także recepcji tej najbardziej liczącej się w strukturze przyjazdowego ruchu turystycznego grupy turystów.

SPIS TABEL

Tabela 1. Kraj zamieszkania a czas pobytu w Polsce.....	5
Tabela 2. Kraj zamieszkania a częstotliwość przyjazdów do Polski.....	6
Tabela 3. Częstotliwość przyjazdów do Polski a wiek.....	7
Tabela 4. Częstotliwość przyjazdów do Polski a cel przyjazdów.....	8
Tabela 5. Sytuacja finansowa a liczebność wizyt w Polsce...	9
Tabela 6. Sytuacja finansowa a deklaracje odnośnie ponownego przyjazdu do Polski.....	10
Tabela 7. Wiek a deklaracje odnośnie ponownego przyjazdu do Polski.....	11
Tabela 8. Kraj zamieszkania a koszt urlopu w nim spędzonego w relacji do kosztów wizyty w Polsce.....	12
Tabela 9. Kraj zamieszkania a najwyższe koszty związane z wizytą w Polsce.....	12

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Struktura badanych wg grup wiekowych.....	16
Rys. 2. Struktura badanych wg wykształcenia.....	17
Rys. 3. Czas pobytu w Polsce w badanej populacji.....	18
Rys. 4. Motywy przyjazdu do Polski w %.....	19
Rys. 5. Motywy przyjazdu do Krakowa w %.....	20
Rys. 6. Kraj zamieszkania respondentów w %.....	21
Rys. 7. Sposób przyjazdu do Polski w %.....	22
Rys. 8. Wydatki turystów w Polsce.....	23
Rys. 9. Przyczyny rezygnacji z podróży do Polski.....	24

LEGENDA DO RYSUNKÓW

Rys. 4. Motywy przyjazdu do Polski w %

A - rodzina	B - interesy
C - konferencje	D - studia
E - patnicze	F - sportowe
G - korzenie	H - trasa imprezy turystycznej
I - Inne	

Rys. 5. Motywy przyjazdu do Krakowa w %

A - rodzina	B - interesy
C - konferencje	D - studia
E - poznanie miasta	F - trasa imprezy turystycznej
G - przypadek	

Rys. 6. Kraj zamieszkania respondentów w %

A - USA	B - Wielka Brytania
C - RFN	D - Austria
E - Francja	F - Szwajcaria
G - Inne	

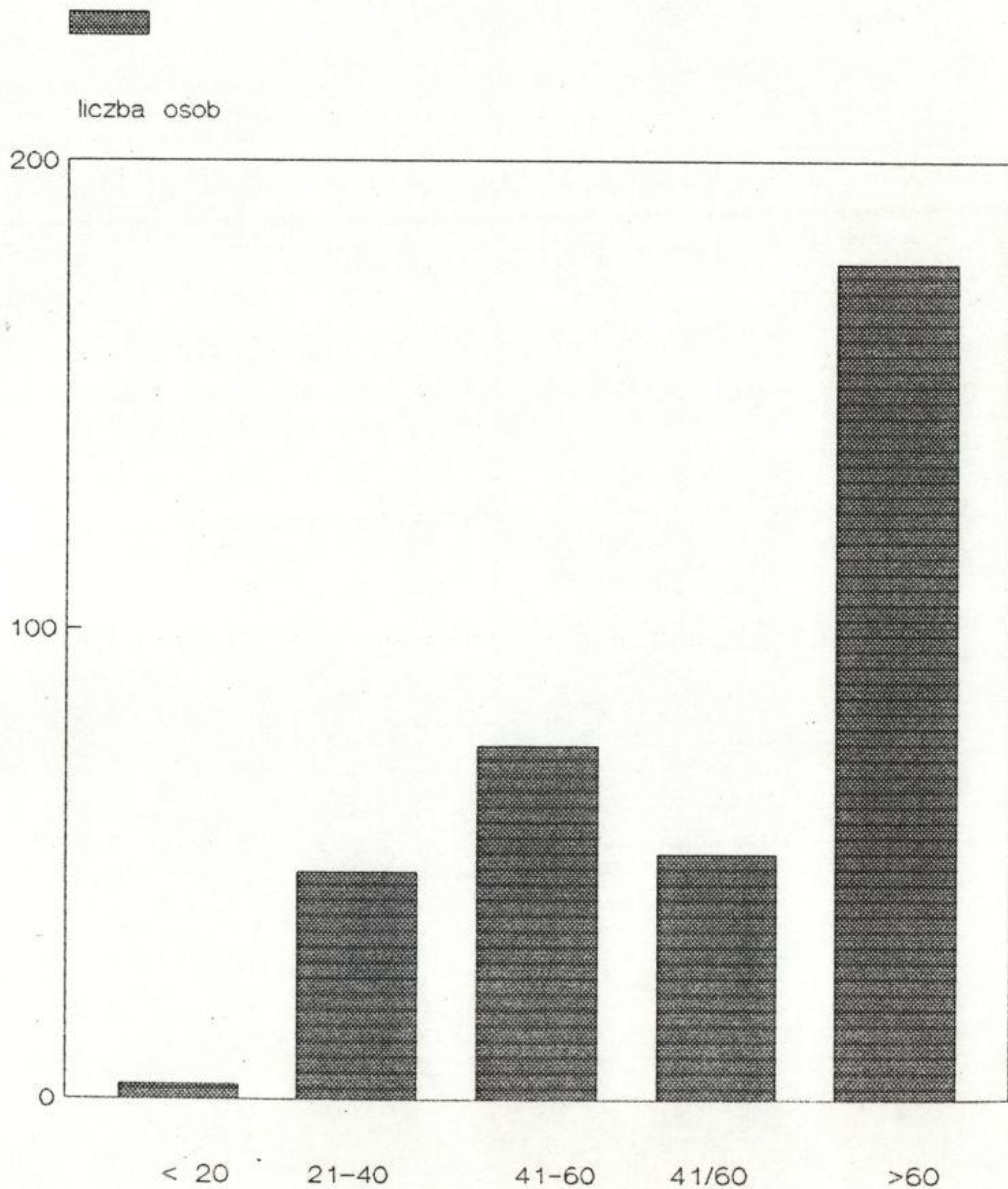
Rys. 8. Wydatki turystów w Polsce.

A - podróż	B - noclegi
C - wyżywienie	D - komunikacja
E - prezenty	F - zakupy w Polsce
G - Inne	

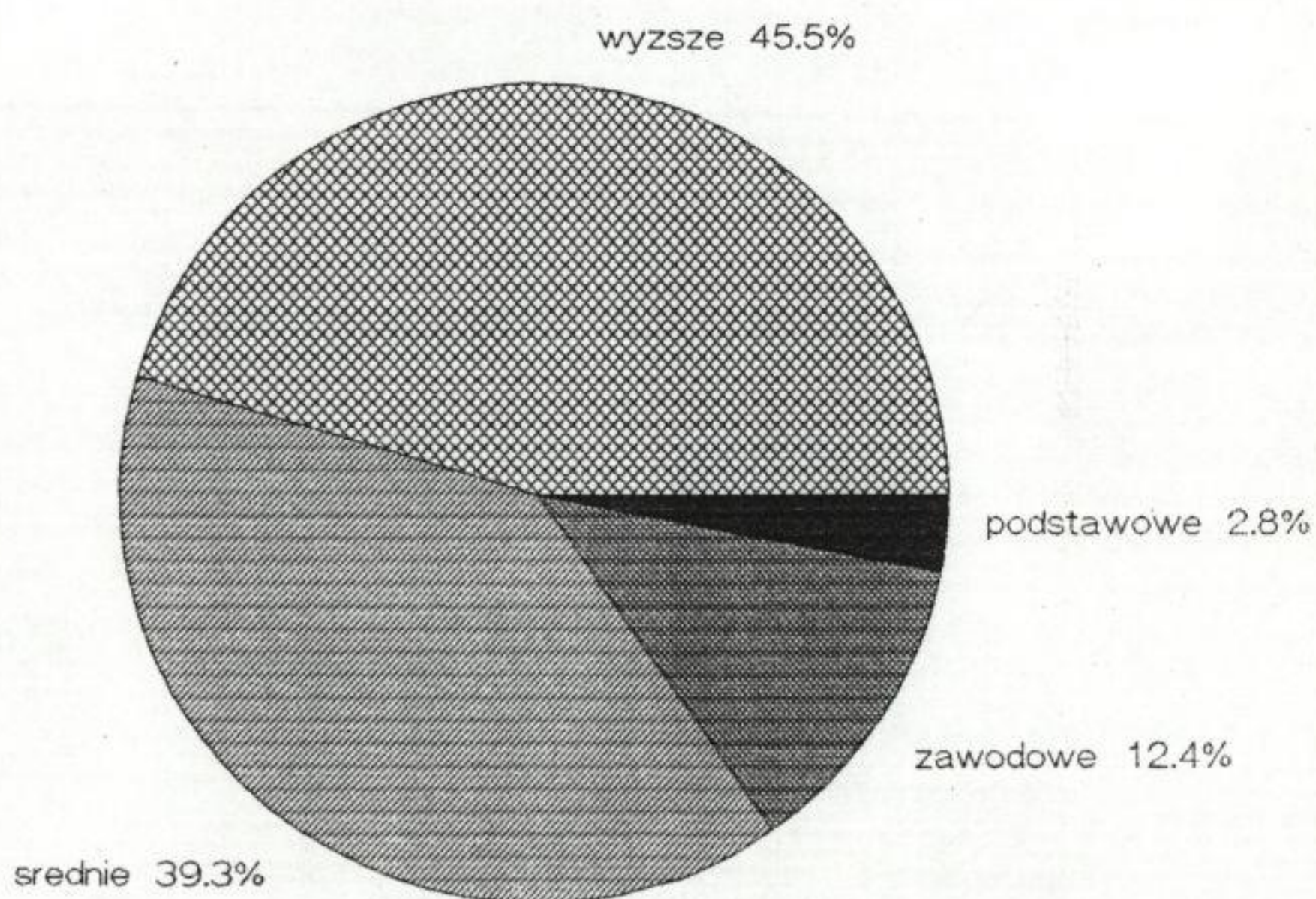
Rys. 9. Przyczyny rezygnacji z podróży do Polski

A - problemy wizowe	E - brak informacji
B - zbyt droga wiza	F - brak zainteresowania
C - odległość	G - nie lubi podróży
D - standard usług	

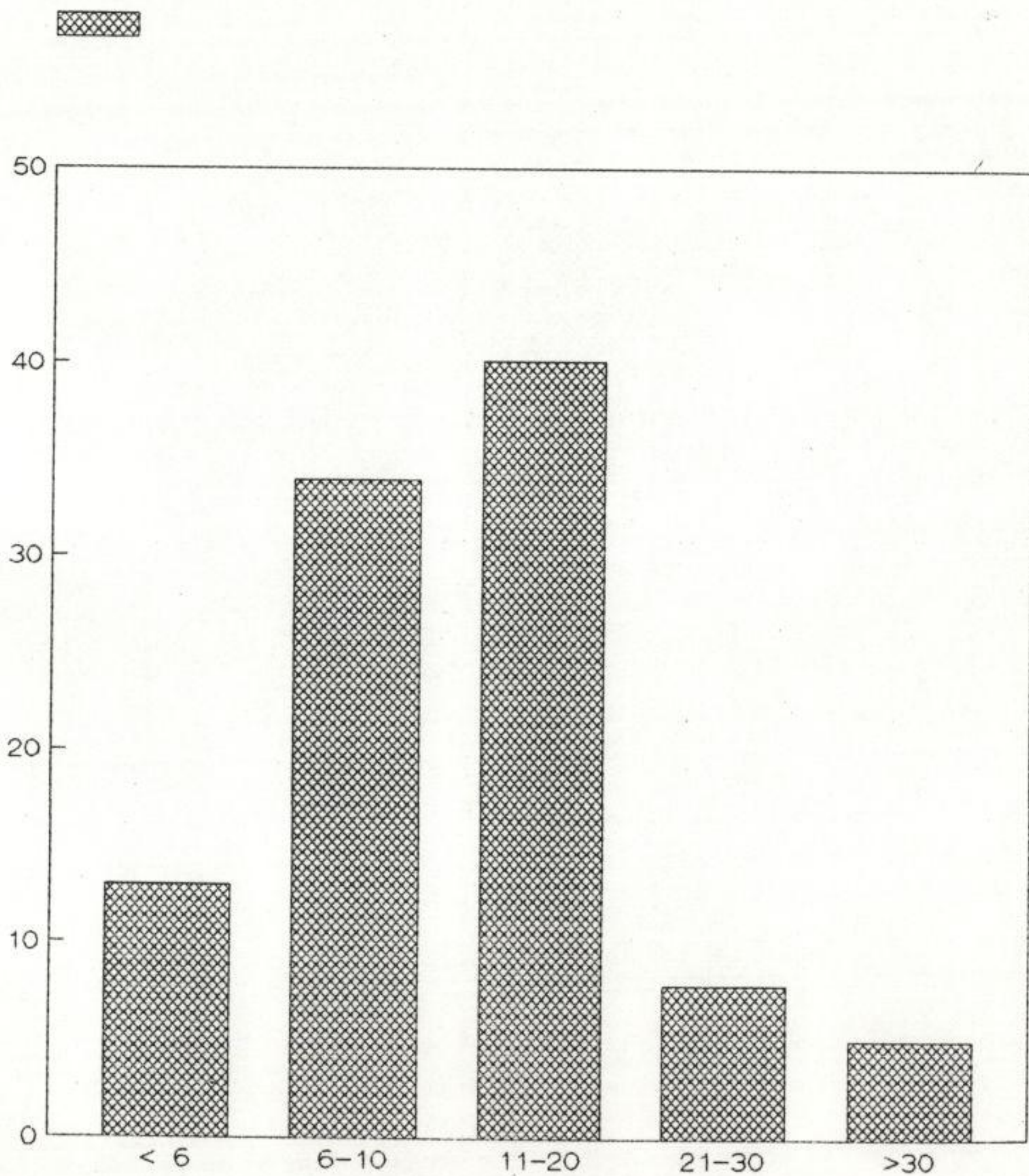
Rys. 1. Struktura badanych
wg grup wiekowych

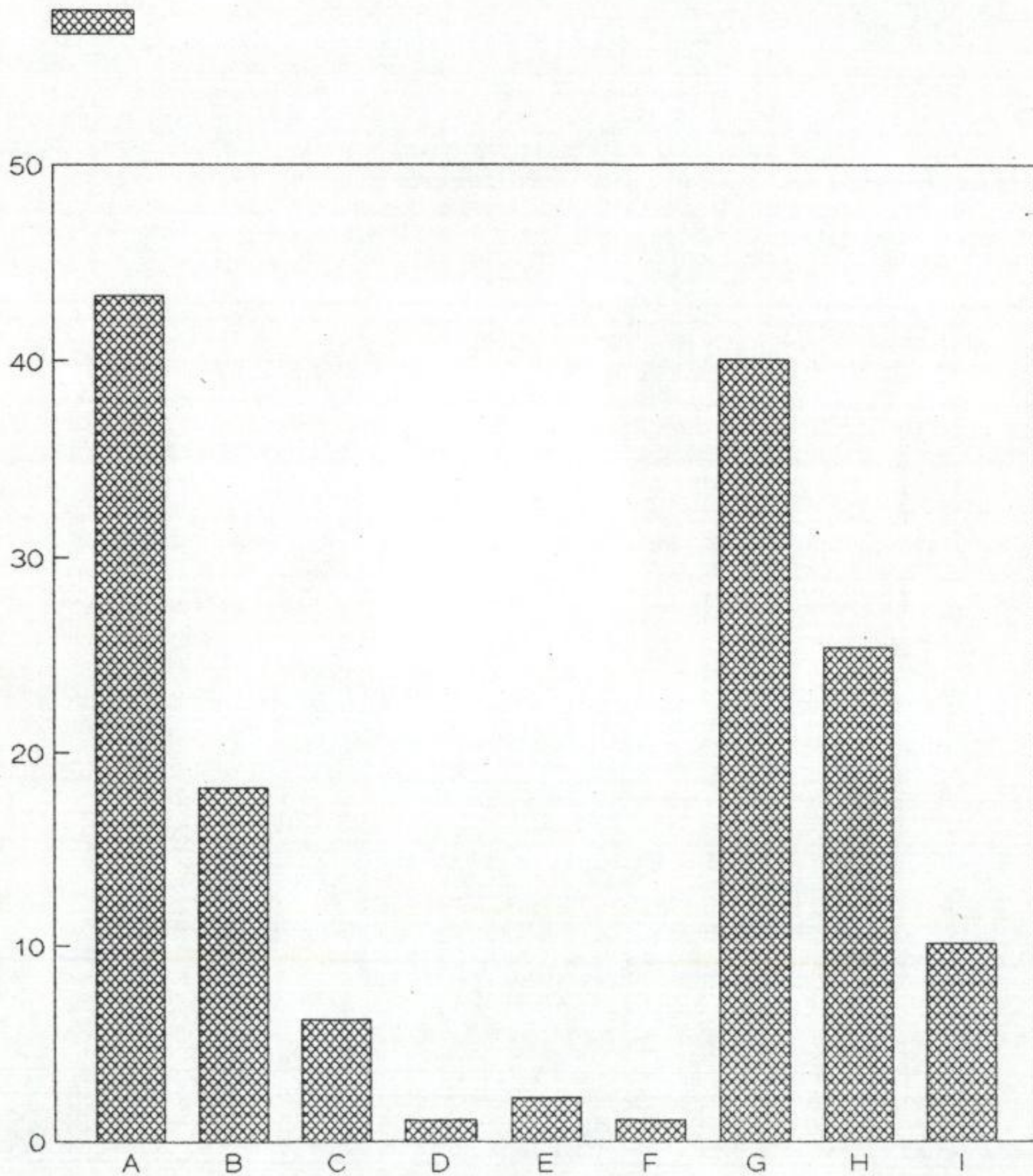
Rys. 2. Struktura badanych
wg wykształcenia

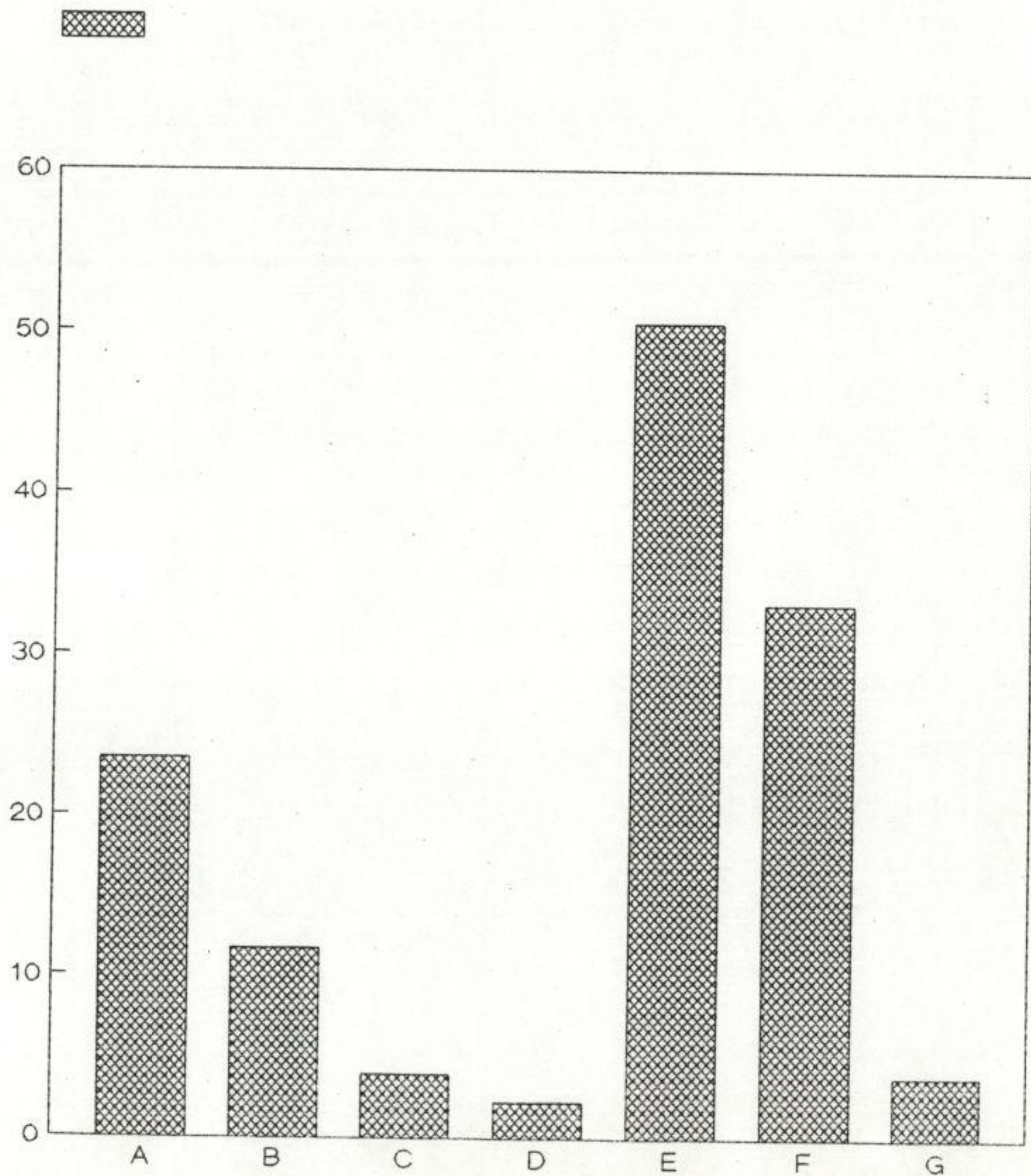
Rys. 3. Czas pobytu
w Polsce w badanej populacji [%]

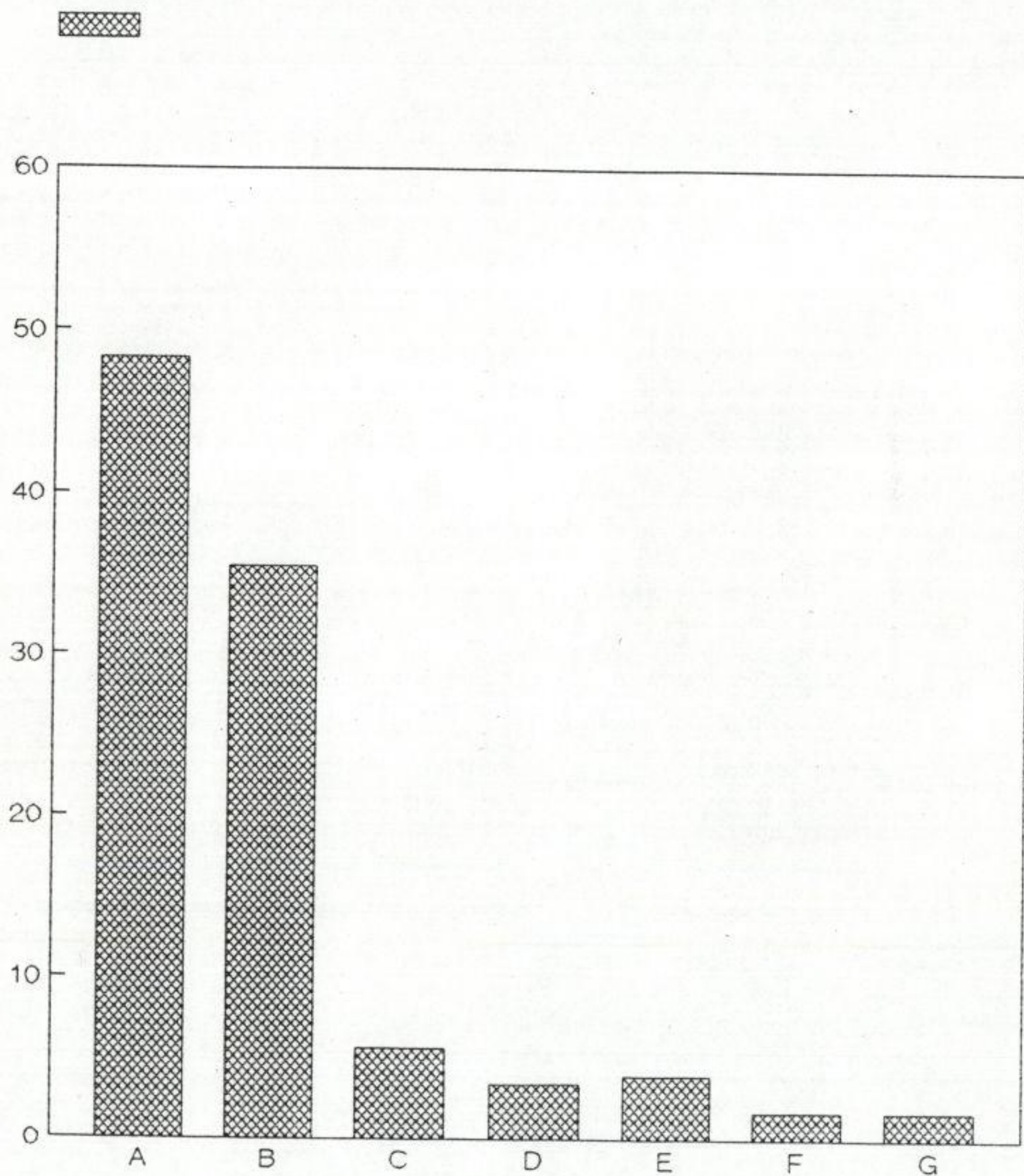
Rys. 4. Motywy przyjazdu
do Polski w % .

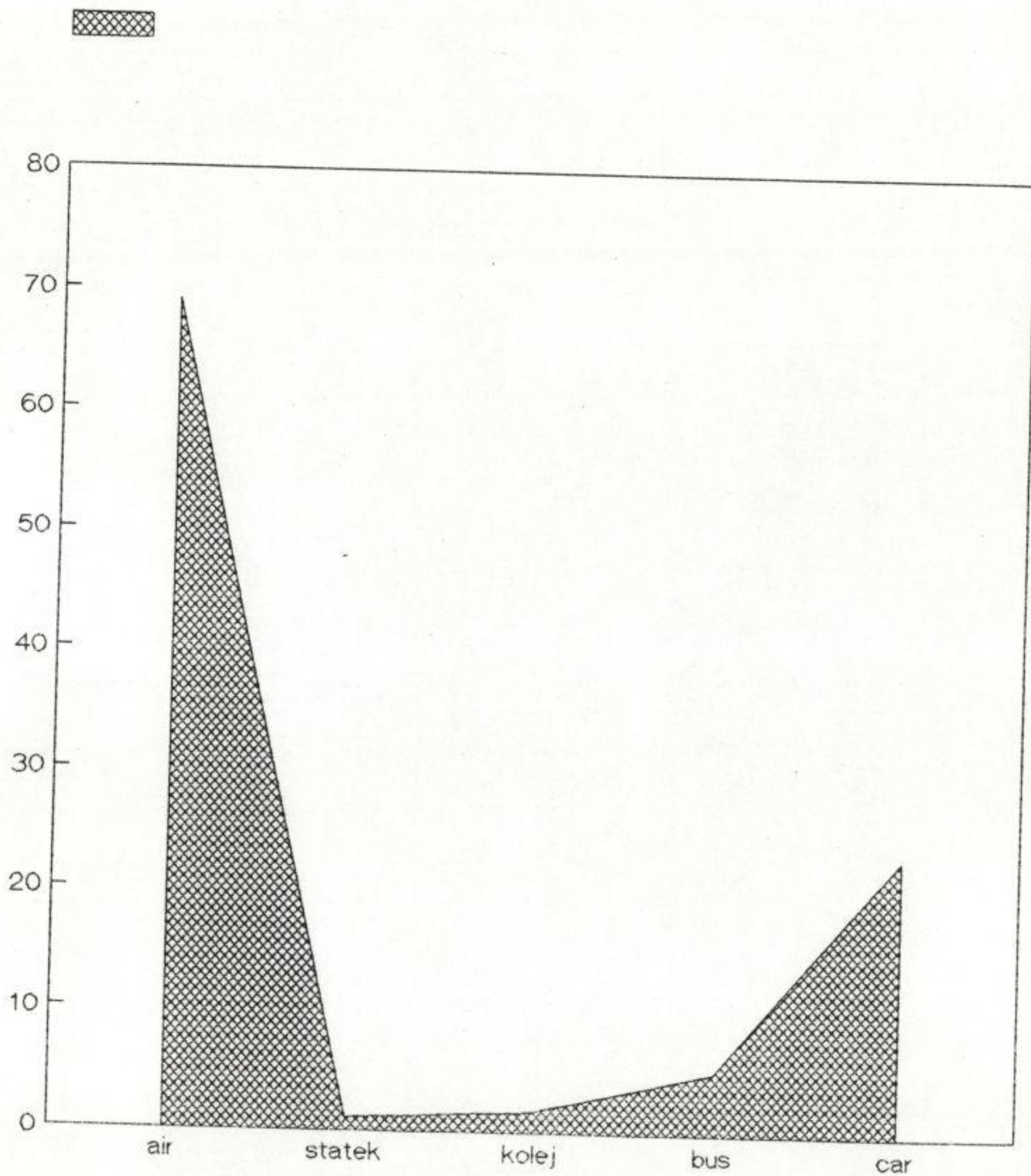
Rys. 5. Motywy przyjazdu
do Krakowa w % .

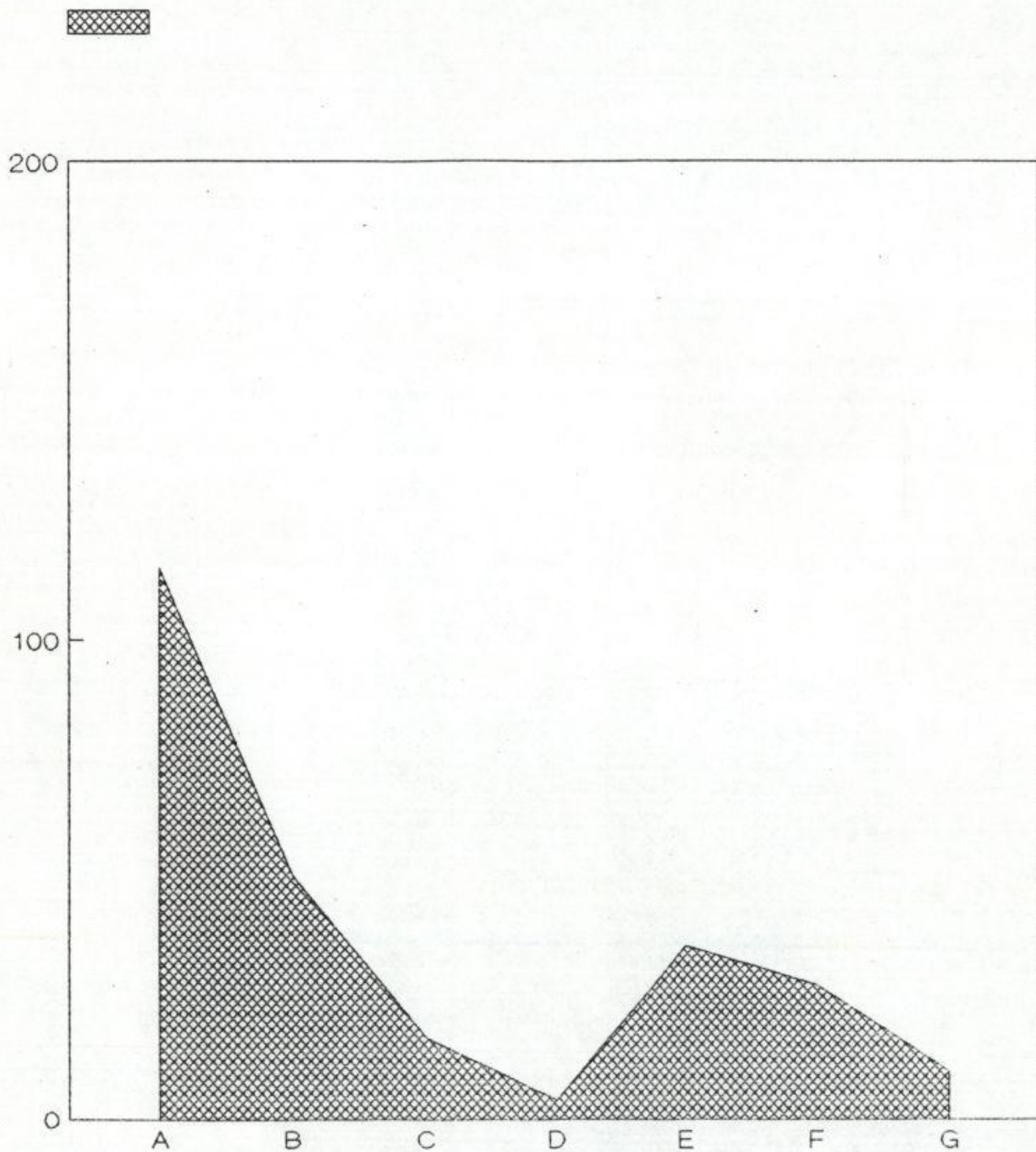
Rys. 6. Kraj zamieszkania
respondentów w %

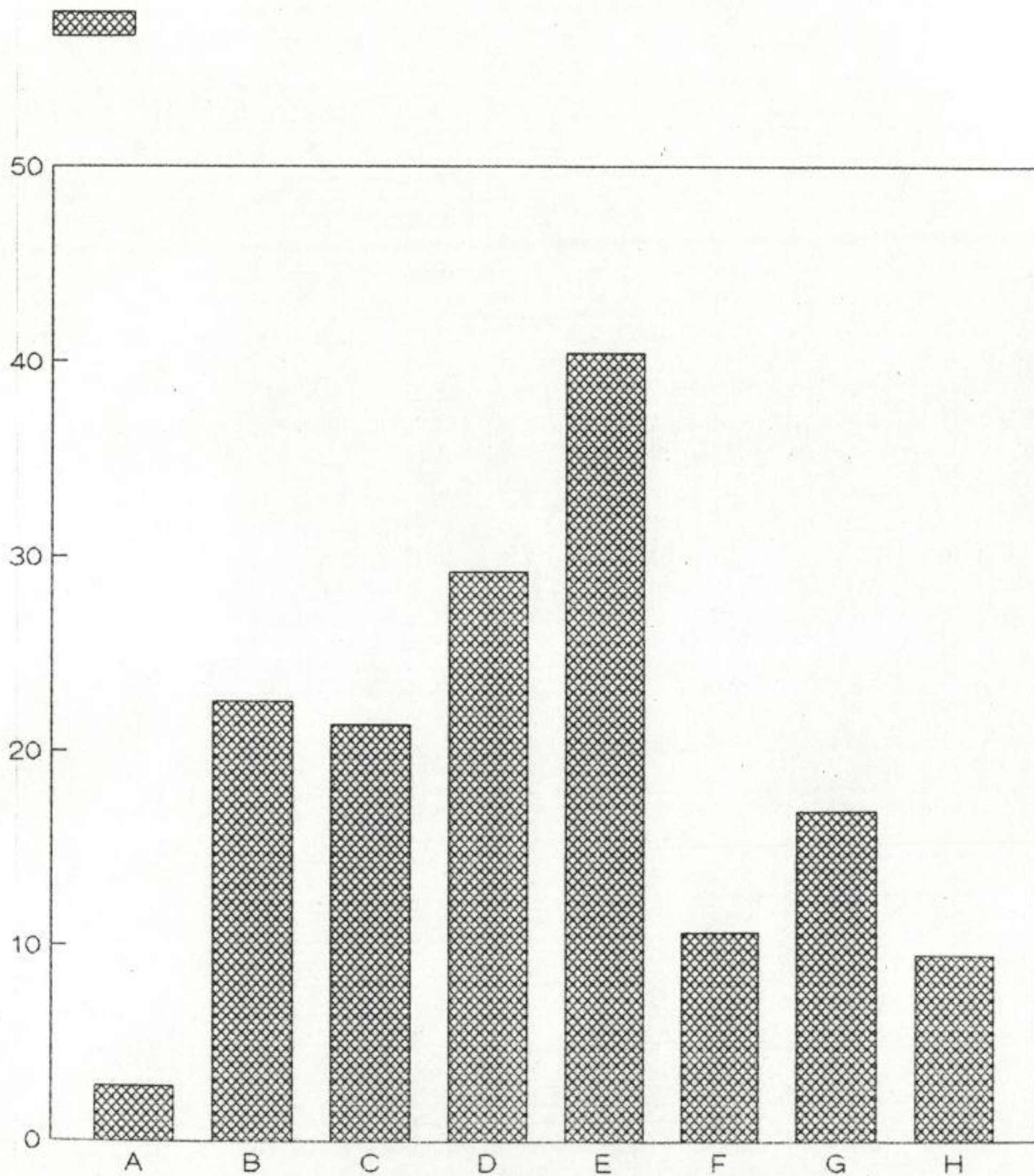
Rys. 7. Sposob przyjazdu
do Polski w % .

Rys. 8. Wydatki
turystów w Polsce

Rys. 9. Przyczyny rezygnacji
z podróży do Polski [%].

L I T E R A T U R A P R O B L E M U

Alina Baran, Polonijny ruch turystyczny z USA w latach 1964 - 1974, (na ten temat istnieje jeszcze kilka opracowań autorki),

Roman Broż, Polonijna turystyka do Polski. Problemy Polonii Zagranicznej. PAN Warszawa 1966/1967

Helmut Hasso, Turystyka polonijna z Ameryki Płn. do Polski, Ruch Turystyczny (opracowania monograficzne), SGPiS Warszawa nr 10/1971,

Andrzej Brożek, Amerykanie polskiego pochodzenia na progu lat 80-tych. Charakterystyka demograficzna. SM PISM Warszawa 5/1983,

Wiesław Dąbrowski, Funkcje wychowawcze turystyki zagranicznej dla turystów polonijnych ze St. Zjednoczonych (rękopis), SGPiS Warszawa 1978,

K. R. Dybowski, Poland in the World, New York, 1959

K. Kraskiewicz, Turystyka polonijna z USA. Instytut Turystyki, 1977 Kraków

K. Kraskiewicz, O potrzebach, kierunkach i metodach badawczych nad polonijnym ruchem turystycznym. Problemy Turystyki IT Warszawa 1979,

K. Kraskiewicz, Raport o stanie turystyki polonijnej, Instytut Turystyki, Kraków 1982.

K. Kraskiewicz, Etniczny rynek turystyczny i jego aktywność. Instytut Turystyki, Kraków 1989.

Zygmunt Kruczek, Renata Bednarz-Obrzut, Polonijny ruch turystyczny ze Stanów Zjednoczonych AP do Polski w świetle badań ankietowych. Instytut Turystyki - Kraków 1989.

Iwona Kręzałek, Kształtowanie więzi Polonii z krajem. Przegląd Polonijny PAN, 2/1976,

Jerzy Kruczała i Jan Krejczka, Turystyka polonijna. Zeszyty Naukowe AE Kraków nr 103, 1978

Irena Krupianka, Turystyka polonijna z Wielkiej Brytanii. Instytut Turystyki, Kraków 1980, mnp.

Hieronim Kubiak, (redakcja) Spotkanie uczonych polskiego pochodzenia. Przemówienia. Referaty. Dyskusja. UJ Kraków 1974

Hieronim Kubiak, Polonia Amerykańska, Przeszłość i współczesność. (red. H. Kubiak), PAN Ossolineum 1989

Jerzy M. Nowak, Międzynarodowe kontakty osobowe po KBWE. Sprawy Międzynarodowe. wyd. PISM Warszawa 4/1977

Edmund J. Osmańczyk, Encyklopedia ONZ i stosunków międzynarodowych. Wyd. WF Warszawa 1982,

Andrzej Palluch, Inkluzywne i ekskluzywne rozumienie tematu Polonia. Przegląd Polonijny, PAN Warszawa 2/1976

Joanna Raczkowska, Prasa polonijna w USA po II wojnie św., Problemy Polonii Zagranicznej PAN, Warszawa - Kraków 1975

H. P. Schmidhauser, Marktforschung im Fremdenverkehr, Berno 1962

Walerian Sobisiak, *Kultura rodzima Polonii Zachodnioeuropejskiej*,
Wyd. Naukowe UAM Poznań, 1983

Joseph A. Wtrwal, *The Polish Amerocans, USA* 1977

Zygmunt Zaremba, *Badania ankietowe przyjazdowej turytyki
zagranicznej w Polsce w roku 1973*. Wyd. SGPIS W-wa 1975,

Liczba i rozmieszczenie Polaków na świecie, Wyd. Uniwersytetu
Wrocławskiego, 1981

ROCZNIKI, BIULETYNY, CZASOPISMA

1. Przeglądy Polonijne PAN (półroczniki) 1974 - 1988
2. Sprawy Międzynarodowe. Wyd. PISM Warszawa 1970 - 1988
3. Turystyka i Wypoczynek GUS (roczniki)
4. Biuletyny PP Orbis,
5. Problemy Polonii Zagranicznej PAN (roczniki)
6. Almanachy Polonijne Towarzystwa Polonia
7. Dane Statystyczne MSW i MSZ
8. World Travel - Turismo Mundial WTO, Madrid (roczniki)
9. Tygodnik Eureka

BIBLIOTEKA IT
Archiwum Prac
Naukowo-Badawczych

A N E K S

Institute of Tourism
Cracow Branch
ul. Wielopole 11
31-073 Kraków, Poland

Dear Sir, Dear Madam,

We are happy that you are visiting Poland. We wish you a lot of happy events connected with your coming to the homeland, and also we would like you to be contented with stay conditions in our country.

We are aware that not all of the problems are solved satisfactorily. That is why we would like to know your opinion about different aspects of the tourism in Poland, and ask you to take part in the poll organized by us.

- Please, fill in an enclosed questionnaire encircling chosen answers (one or more than one) to the questions.
- The questionnaire is anonymous.

Thank you very much for your courtesy and cooperation.

With kind regards,

Staff Members
Institute of Tourism

Questionnaire

1. How many times have you been in Poland ?
 - (a) one
 - (b) two
 - (c) several times
2. Are your family or friends accompanying you to Poland ?
 - (a) yes
 - (b) no
3. Why do you come to Poland ?
 - (a) to visit relatives or friends
 - (b) business
 - (c) conference, congress
 - (d) studies
 - (e) religious reasons
 - (f) sport events
 - (g) to visit my homeland
 - (h) Poland is an interesting country
 - (i) other reasons
4. Why have you visited Cracow ?
 - (a) to visit relatives or friends
 - (b) business
 - (c) conference, congress
 - (d) studies
 - (e) sport events
 - (f) Cracow was on the programme of an excursion
 - (g) to see this famous city
 - (h) by chance
5. Which of the Polish towns have you seen or plan to visit during the present stay ?
 - (a) Warsaw
 - (b) Poznań
 - (c) Gdańsk
 - (d) Toruń
 - (e) Wrocław
 - (f) Lublin
 - (g) Zakopane
 - (h) Szczecin
 - (i) Częstochowa - Jasna Góra
 - (j) other
6. Outlay on this visit. The largest sum of money is spent on:
 - (a) travel to Poland
 - (b) accommodation
 - (c) food
 - (d) travel expences in Poland
 - (e) gifts brought in
 - (f) shopping in Poland (souvenirs etc.)
 - (g) other
7. If instead of coming to Poland you spent the same time on holiday in your country it would cost you
 - (a) less
 - (b) more
 - (c) the same
8. In comparison with holidays which you spent recently in some other country abroad holidays in Poland cost
 - (a) less
 - (b) more
 - (c) the same
9. Will you visit Poland again ?
 - (a) yes
 - (b) no
 - (c) I do not know yet

10. Please, give the most important reasons why the tourists of Polish origin do not visit their native country (country from which their ancestors came) :

- (a) it's difficult to get Polish visa
- (b) it costs too much
- (c) long journey (too troublesome)
- (d) low standard of services
- (e) lack of or inadequate information, promotion and advertisement
- (f) lack of interest in Poland as a country of origin
- (g) reluctance to undertake any trip abroad
- (h) other reasons

Additional information

1. Sex:

- (a) female
- (b) male

2. Age:

- (a) up to 20 years
- (b) 21—40 years
- (c) 41—60 years
- (d) above 60 years

3. Education:

- (a) primary school
- (b) technical
- (c) secondary school
- (d) university

4. Your financial situation in the country of residence:

- (a) very good
- (b) good
- (c) average
- (d) below average
- (e) it's difficult to evaluate

5. Country of permanent residence (district, city)

6. This visit is

- (a) a group excursion (e.g. organized by a tourist agency, travel office etc.)
- (b) individual

7. How long is your present stay in Poland ?

- (a) less than 6 days
- (b) 6—10 days
- (c) 11—20 days
- (d) 21—30 days
- (e) more than 30 days

8. Means of conveyance to Poland and back

- (a) plane
- (b) ship (ferry)
- (c) train
- (d) bus
- (e) car
- (f) other

- We would like to know your remarks and suggestions concerning your stay in Poland and in particular your opinion on tourist services in Cracow.

Instytut Turystyki
Oddział w Krakowie
ul. Wielopole 11
31-073 Kraków

Szanowna Pani, Szanowny Panie !

Cieszymy się, że Pan (Pani) odwiedził(a) Polskę. Chcielibyśmy, abyście Państwo wynieśli stąd nie tylko wiele wspaniałych przeżyć związanych z wizytą w Starym Kraju, ale także byli w pełni zadowoleni z warunków pobytu jakie oferujemy.

Zdajemy sobie sprawę, że nie wszystko jest jeszcze rozwiązane w sposób zadowalający. Dlatego też chcielibyśmy poznać Pana (Pani) opinię o różnych aspektach turystyki polonijnej. Celowi temu służy załączona ankieta. Prosimy uprzejmie o jej wypełnienie poprzez zakreślenie numeru wybranej odpowiedzi (jednej lub kilku).

Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy i życzymy miłego pobytu

Zespół pracowników naukowych
Instytutu Turystyki O/ Kraków

Ankieta

1. Którą z kolei jest obecna Pana(Pani) wizyta w Polsce?
 - (a) pierwszą
 - (b) drugą
 - (c) wiele razy byłem(-am) w Polsce
2. Czy w przyjeździe do Polski towarzyszy Panu (Pani) rodzina lub przyjaciele?
 - (a) tak
 - (b) nie
3. Jaki był główny motyw (cel) przyjazdu Pana (Pani) do Polski?
 - (a) odwiedzenie krewnych lub znajomych
 - (b) interesy
 - (c) konferencja, kongres
 - (d) studia
 - (e) religijny
 - (f) sportowy
 - (g) chciałem odwiedzić kraj, w którym się urodziłem (z którego pochodzą moi przodkowie)
 - (h) Polska jest krajem atrakcyjnym turystycznie i chciałem ją poznać (zwiedzić dokładnie)
 - (i) inny
4. Dlaczego będąc w Polsce odwiedził(a) Pan (Pani) Kraków?
 - (a) wizyta u krewnych lub znajomych
 - (b) interesy
 - (c) konferencja, kongres
 - (d) studia
 - (e) sport
 - (f) pobyt w Krakowie był objęty programem wycieczki
 - (g) chciałem poznać to miasto
 - (h) znalazłem się w Krakowie przypadkiem
5. Jakie inne polskie miasta i regiony Polski odwiedził(a) Pan (Pani) lub planuje odwiedzić w czasie obecnego pobytu?
 - (a) Warszawa
 - (b) Poznań
 - (c) Gdańsk
 - (d) Toruń
 - (e) Wrocław
 - (f) Lublin
 - (g) Zakopane
 - (h) Szczecin
 - (i) Częstochowa - Jasna Góra
 - (j) inne
6. Co w ogólnych wydatkach związanych z pobytem w Polsce kosztuje Pana (Panią) najwięcej?
 - (a) podróż do Polski
 - (b) noclegi
 - (c) żywienie
 - (d) komunikacja w Polsce
 - (e) przywiezione prezenty
 - (f) zakupy w Polsce (np. pamiątki)
 - (g) inne
7. Czy urlop spędzony w swoim kraju zamieszkania przez taki sam okres czasu kosztowałby Pana (Panią)
 - (a) mniej
 - (b) więcej
 - (c) tyle samo
8. Czy w porównaniu do innych krajów, w których ostatnio spędzał(a) Pan (Pani) urlop, pobyt w Polsce kosztuje Pana (Panią)
 - (a) mniej
 - (b) więcej
 - (c) tyle samo

9. Czy planuje Pan (Pani) odwiedzić Polskę jeszcze raz?
 - (a) tak
 - (b) nie
 - (c) jeszcze nie wiem
10. Jakiego Pana (Pani) zdaniem są najczęstsze przyczyny rezygnacji z przyjazdu do Polski turystów pochodzenia polskiego?
 - (a) kłopoty z uzyskaniem polskiej wizy wjazdowej
 - (b) wysoki koszt wizyty
 - (c) daleka droga (zbyt kłopotliwa, uciążliwa)
 - (d) niski standard oferowanych usług
 - (e) niedostateczna informacja o możliwościach i warunkach pobytu w Polsce (brak reklamy)
 - (f) brak zainteresowania Polską jako krajem pochodzenia
 - (g) niechęć do podejmowania jakichkolwiek wyjazdów za granicę
 - (h) inne
4. Sytuacja finansowa w kraju zamieszkania
 - (a) bardzo dobra
 - (b) dobra
 - (c) średnia
 - (d) poniżej średniej
 - (e) trudno ocenić
5. Kraj stałego zamieszkania (ew. region, miasto)
6. Forma przyjazdu
 - (a) zorganizowany, grupowy
 - (b) indywidualny
7. Planowany czas trwania obecnego pobytu w Polsce
 - (a) mniej niż 6 dni
 - (b) 6—10 dni
 - (c) 11—20 dni
 - (d) 21—30 dni
 - (e) powyżej 30 dni

Metryczka

1. Płeć
 - (a) kobieta
 - (b) mężczyzna
 2. Wiek
 - (a) do 20 lat
 - (b) 21—40 lat
 - (c) 41—60 lat
 - (d) powyżej 60 lat
 3. Wykształcenie
 - (a) podstawowe
 - (b) zawodowe
 - (c) średnie
 - (d) wyższe
 8. Podstawowy środek lokomocji w czasie podróży do i z Polski
 - (a) samolot
 - (b) statek (prom)
 - (c) kolej
 - (d) autobus
 - (e) samochód osobowy
 - (f) inne
- Ponadto prosimy Pana (Panią) o ewentualne uwagi dotyczące pobytu w Polsce. Szczególnie prosimy o uwagi odnośnie obsługi turystów polonijnych w Krakowie.